

Position paper De Horecabond - Toerisme

Datum

9 januari 2025

Ons kenmerk

20250109/EV

Betreft

Position paper De Horecabond t.b.v. Rondetafelgesprek Toerisme

Telefoonnummer

06 18198140

E-mail

e.vlek@dehorecabond.nl

Over De Horecabond

De Horecabond is er voor alle (ex)-medewerkers en studenten in de horeca, catering en recreatie. Samen met onze leden maken we ons hard voor een gastvrijheidsbranche die iedereen serieus neemt. Een branche waarin mensen bestaanszekerheid hebben en met passie, plezier en trots leren en werken. Dit doen we door cao's af te sluiten en ons in te zetten voor leerbedrijven, scholing en pensioenen. De Horecabond is als zelfstandige vakbond aangesloten bij de FNV.

Inleiding

De gastvrijheidsbranche vormt met een werkgelegenheid van 790.000 werkzame personen en een bijdrage van miljarden euro's aan het BBP een essentiële pijler van de Nederlandse economie. Tegelijkertijd is het een sector waar mensen met trots kunnen leren, werken en ondernemen. Voor jongeren biedt het een unieke kans om zichzelf te ontwikkelen, terwijl ondernemers bijdragen aan innovatie en lokale gemeenschappen versterken.

De sector heeft echter te maken met uitdagingen, zoals toenemende concurrentie, stijgende lasten en veranderende consumentenverwachtingen. Ondernemers ervaren regeldruk en marges staan onder druk. Een beeld dat ook De Horecabond herkent.

De overheid staat nu voor belangrijke keuzes die de toekomst van deze sector bepalen. De Horecabond doet aanbevelingen voor een beleid dat zowel economisch als sociaal recht doet aan de gastvrijheidsbranche.

Aanbevelingen

1. Geef de gastvrijheidsbranche, en breder de toeristische sector, de aandacht en waardering die het verdient.
2. Maak beleid op basis van gedegen onderzoek naar de directe en indirecte gevolgen van gewijzigd beleid. Focus daarin niet alleen op de opbrengsten.
3. Stimuleer binnenlands toerisme met een concurrerend belastingklimaat.
4. Betrek in oordeel- en besluitvorming ook (de vertegenwoordiging van) werknemers binnen de sector. Kijk nadrukkelijk naar de personele gevolgen van gewijzigd beleid.
5. Zorg voor flexibele en eerlijke arbeidsvoorwaarden via sectoraal maatwerk.

Uitwerking van de aanbevelingen

1. Geef de gastvrijheidsbranche, en breder de toeristische sector, de aandacht en waardering die het verdient.

De gastvrijheidsbranche is een essentiële pijler van de Nederlandse economie en samenleving. Medewerkers in deze sector zorgen voor ontspanning, verbinding en welzijn, aspecten die bijdragen aan het sociaal kapitaal van Nederland. Een achtergestelde positie van deze sector leidt niet alleen tot economische schade, maar ook tot een aantasting van maatschappelijke cohesie. De overheid dient deze sector daarom structureel te erkennen en ondersteunen.

2. Maak beleid op basis van gedegen onderzoek naar de directe en indirecte gevolgen van gewijzigd beleid. Focus daarin niet alleen op de opbrengsten.

Beleidswijzigingen, zoals de verhoging van het btw-tarief op logies van 9% naar 21% (ABN AMRO, 2025¹), hebben aanzienlijke negatieve gevolgen. Hogere prijzen leiden tot minder overnachtingen en een toename van grensoverschrijdend toerisme naar goedkopere alternatieven. De prijselasticiteit in de sector (-0,5 tot -1,2 volgens Dialogic, 2023) wijst op een significante daling in vraag, wat direct de werkgelegenheid en investeringscapaciteit van ondernemers bedreigt. Bovendien wijzen niet alleen ABN AMRO, maar ook andere banken², adviseurs³ en aanverwante sectoren⁴ erop dat de btw-verhoging geen goed idee is. Het is van cruciaal belang om een breed scala aan stakeholders te betrekken bij het evalueren van de impact van dergelijke beleidswijzigingen. Gedegen impactonderzoek is noodzakelijk om zulke gevolgen inzichtelijk te maken.

3. Stimuleer binnenlands toerisme met een concurrerend belastingklimaat.

De voorgestelde btw-verhoging van 9% naar 21% op logies heeft een averechts effect. Hogere prijzen maken binnenlandse vakanties minder aantrekkelijk, wat leidt tot een daling in binnenlands toerisme en een verschuiving naar buitenlandse bestemmingen. Dit heeft negatieve gevolgen voor werkgelegenheid, lokale economieën en duurzaamheid. Bovendien neemt de ecologische voetafdruk toe, aangezien reizen naar het buitenland vaak hogere CO₂-uitstoot genereert. Een concurrerend belastingklimaat is daarom essentieel om deze trends te voorkomen.

4. Betrek in oordeel- en besluitvorming ook (de vertegenwoordiging van) werknemers binnen de sector. Kijk nadrukkelijk naar de personele gevolgen van gewijzigd beleid.

Werknemers in de gastvrijheidsbranche ervaren direct de gevolgen van beleidswijzigingen. Bezuinigingen en hogere kosten leiden vaak tot minder banen, langere werktijden en hogere werkdruk. Dit staat haaks op de ambitie om bestaanszekerheid te bieden en de sector aantrekkelijk te houden voor medewerkers. De Horecabond pleit voor structureel overleg tussen overheid, werkgevers en vakbonden om de sociale impact van nieuw beleid beter te kunnen afwegen.

¹ [De brede gevolgen van de btw-verhoging op overnachtingen](#)

² [Omzet horeca niet meer hersteld na slecht voorjaar - Rabobank](#)
[ING: 'Btw-verhoging schrikt hotelgasten af' - Pretwerk](#)

³ [Onderzoek Ginder: In de recreatiesector gaat 38 procent van elke euro naar belastingen - Pretwerk](#)

⁴ [De voorgenomen btw-verhoging heeft veel verborgen impact voor de evenementensector'](#)

De gastvrijheidsbranche kampt al jaren met uitdagingen op het gebied van arbeidsvoorwaarden en het aantrekken van gekwalificeerd personeel. De verhoging van de BTW maakt het nog moeilijker om aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden te bieden. Dit is zorgwekkend, aangezien een aantrekkelijke arbeidsmarkt essentieel is voor het aantrekken en behouden van talent. Zonder voldoende loonruimte kunnen bedrijven niet concurreren met andere sectoren, wat kan leiden tot een tekort aan personeel en een verslechtering van de dienstverlening.

5. Zorg voor flexibele en eerlijke arbeidsvoorwaarden via sectoraal maatwerk.

Flexibiliteit is een kenmerk van de gastvrijheidssector, maar mag niet ten koste gaan van inkomenszekerheid. Tegelijkertijd is flexibiliteit ook belangrijk voor werknemers om werk te combineren met studie of zorgtaken. Sectoraal maatwerk, zoals cao-afspraken en driekwart dwingend recht, maakt het mogelijk om een balans te vinden tussen flexibiliteit en zekerheid. Het is belangrijk dat er in de arbeidswetgeving hier ruimte voor blijft bestaan. Beleidsmaatregelen moeten de fluctuaties van de sector erkennen en tegelijkertijd de belangen van werknemers beschermen.

Conclusie

De Horecabond benadrukt dat een gezonde gastvrijheidsbranche van cruciaal belang is voor zowel de Nederlandse economie als de samenleving. We roepen de overheid op om de sector de aandacht en waardering te geven die het verdient, met beleid dat gebaseerd is op gedegen onderzoek en gedragen wordt door alle belanghebbenden, inclusief werknemers. Een structurele samenwerking tussen overheid, werkgevers en werknemersorganisaties is noodzakelijk om de vitaliteit en toekomstbestendigheid van deze belangrijke sector te waarborgen.